

KOM HOREN

Eerder verschenen van Annelien Goote:

- *Fotojaarboeken De Zilveren Camera 1989 t/m 1997*
- *Passie voor Leven, De Toorts 1994*
- *Het Gouden Huwelijk, Het Spectrum 1996*
- *Beatrix, Vorstin van Vandaag, Lekturama 1996*
- *Irene en Christina, Lekturama 1997*
- *Beatrix en Claus, Het aanzien van een Zilveren Huwelijk, Het Spectrum 1998*
- *Margriet en Pieter, Lekturama 1998*
- *Feest met Oranje, Lekturama 1999*
- *De jongste Oranjes, Lekturama 1999*
- *Bloembollen à la Carte, Brave New Books 2016*

Annelien Goote

Kom Horen

Novelle

ISBN: 9789464051964
Eerste druk 2020
©2020 Annelien Goote

Omslagontwerp en fotografie: Tessa Ruger |
www.tessa-ruger.com

Opmaak: Remy van Tour | www.vantour.info

**Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij
elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op enige andere manier, zonder schriftelijke
toestemming van de uitgever.**

Voor Rianne

**'You are
braver than you believe,**

**stronger
than you seem**

**and smarter
than you think.'**

Winnie the Pooh (A.A.Milne)

Inhoudsopgave

Inleiding	9
Februari	11
Emigratie	20
Geduldig wachten.....	27
Het blauwe huisje	33
Terug naar Nederland?.....	38
Werk en school	47
Buurvrouw	55
Sneeuw	62
Vriendinnetje	69
Wat, waarom?	75
Uitbuiting – Eind maart	83
Tandarts.....	88
Tuinieren	92
Proeftijd – Nog vijf maanden.....	96
Prinsessenkiezen	100
Slapeloos	105
Eitjes zoeken.....	110
Moederdag	113
Moe	116
Naar Groep twee – Nog drie maanden.....	121
Ziek	124

Tik tik	128
Groooote vakantie.....	133
Sterrenregen.....	138
Vlinder	142
Tijd voor het onmogelijke.....	152
De weg kwijt	156
Danaley en Paultje.....	160
Overstap	165
Geraniums	168

Inleiding

Het grind rond het huis is warm van de ochtendzon; nog net niet te warm voor de blote voetjes van het kleine meisje dat achter een magere kat aanzit. Ze vliegt achter de zwerver aan, maar het dier is gewend om te vluchten en schiet zonder problemen in de struiken waar nog een paar katten wachten op een kans op een gemakkelijk hapje uit de bak van de kat die superieur op de stoep voor het huis zit; de koning van het erf. Hij krijgt al vanaf zijn prille jeugd iedere dag voedsel waar hij weinig voor hoeft te doen. Het staat er gewoon. In ruil daarvoor mogen Petra en haar kleine broertje Paul met hem spelen zoveel ze willen. De kat vindt alles goed.

Petra scharrelt rond op zoek naar iets dat haar boeit en dat is veel. Haar eindeloze wereld is het universum van een vierjarige; boordevol mogelijkheden die niet stoppen bij het gammele hek dat moet verhinderen dat ze de weg op loopt. Daar raast het verkeer en leven de weggebruikers zich uit volgens verkeersregels die ze hebben aangepast aan hun Antilliaanse temperament.

De ruimte die op het erf voor Petra overblijft, vult ze met haar beste speelkameraadje: haar warmbloedige, nooit haperende fantasie. Nu loopt ze terug naar het overschaduwde terras en trekt het witte kleed van de tafel. Ze drapeert het om haar schouders en is Anna van *Frozen*, haar elegante, magische heldin. Met de witte sleep achter zich aan schrijdt ze statig naar binnen waar haar moeder haar kleine broertje in bad doet.

Straks gaat ze proberen of Paultje haar spelletjes al snapt. Als hij er nog te klein voor is, kunnen ze altijd nog samen op de bank gaan springen, achter elkaar aanzitten of tikkertje doen. Dat snapt de levenslustige Paul prima. En televisiekijken natuurlijk. Buitenspelen is er even niet meer bij, want de regen die al enige tijd in de lucht zat, klettert inmiddels op het lekkende dak van het terras. 'Come and have breakfast', zegt mama.

Het begin van een nieuwe dag zoals zoveel andere dagen in het leven van Petra. Ze weet niet dat er nog maar een paar van dit soort dagen over zijn. Aan haar leventje in het blauwe huisje onder de zon komt een eind. Samen met papa gaat ze naar de andere kant van de wereld en daar begint voor haar de toekomst. In een ander land, waar maar weinig blauwe huizen en blauwe luchten zijn.

Februari

Na veertien uur reizen komt Petra samen met haar vader Pim op Schiphol aan. Achter haar ligt de wereld die ze sinds vier jaar kent: haar moeder Danaley en broertje Paul van bijna twee jaar, de poes, de hond, het blauwe huisje in *the middle of no-where* en de warme zon die nog volop scheen toen ze in de namiddag haar geboorte-eiland verliet.

Daar staan we dan: de vader en moeder van Pim, Lisette, de zus van Pim, zijn zwager Harm en ik. Ik ben de oma van Pim en dus de overgrootmoeder van Petra.

We hebben niet veel zin om te praten. Het is ook nog wel erg vroeg en er zijn al een paar minuten geen reizigers meer door de glazen deuren gekomen.

Het is begin februari en voor Nederlandse begrippen niet erg koud, maar omdat de temperatuur in vergelijking met Curaçao toch wel zo'n 25 graden lager is, heeft het kleine ontvangstcomité gezorgd voor warme kleren voor Petra. Voor Pim is er de leren jas die hij heeft achtergelaten toen hij een paar jaar geleden ging emigreren. Nu wil hij zich weer in Nederland vestigen. Die warme kleren kunnen de twee landverhuizers in de komende maanden goed gebruiken.

‘Ze zullen toch wel komen?’, verzucht Harm. ‘Je kent Pim. Die zorgt zo nu en dan voor een verrassing. Vliegtuig missen of zo.’

Harm heeft nogal eens kritiek op Pim en zeker niet altijd ten onrechte.

Even grijpt een grauwe hand me bij de keel. Plannen die niet doorgaan heb ik waarschijnlijk iets te vaak meegemaakt. Ook van Pim, die het nogal eens net even anders doet dan anderen. 'Komt wel goed,' is zijn motto, en gek genoeg is dat vaak ook nog zo.

'Als hij het vliegtuig had gemist, hadden we dat wel gehoord met al die supertelefoontjes van jullie,' zeg ik. Ik heb een hekel aan mobieltjes of eigenlijk meer aan de manier waarop ermee wordt omgegaan.

Lisette sust: 'Ze komen heus wel.'

We zwijgen weer. Oma Bien heeft het even niet meer en loopt naar de winkels achter ons om etalages te kijken. Opa Henk haalt zijn sigaretten tevoorschijn. Hij wil roken maar waagt het niet om nu even naar buiten te gaan. Hij pakt vast een sigaretje voor straks.

'Dat kan je beter niet doen,' mompel ik.

'Ik rook toch niet,' chagrijnt mijn zoon. Ik wil hem net uitleggen dat ik hier op de luchthaven weleens gezien heb dat iemand met een niet-brandende sigaret werd aangehouden maar voor ik mijn betuttelende opmerking kan maken, schuift er een bagagewagen door de deur met Pim erachter en Petra boven op de koffers.

Ik verwacht dat Petra ons om de hals zal vliegen. Evenals vorig jaar toen ze met het hele gezin overkwam om mijn

tachtigste verjaardag te vieren. Toen stormde ze op ons af en knuffelde ons onder het uitroepen van 'een brassa voor oma, een brassa voor tio Harm, een brassa voor tia Lisette' en ook de leden van het gezelschap die ze nog niet kende, kregen een warme omhelzing.

Petra blijft nu roerloos zitten. In haar grote zwarte ogen, waarin altijd iedere emotie te lezen is, gebeurt niets. Ook niet als ze tia Lisette en tio Harm, bij wie ze op Curaçao kind aan huis was, ziet. Het kind is doodmoe van de reis en begrijpt niet wat ze hier doet.

Lisette en Harm zijn vorig jaar om diverse redenen teruggekomen naar Nederland. Een daarvan is dat hun oudste kind inmiddels de leeftijd heeft voor de middelbare school. Natuurlijk is er op Curaçao ook onderwijs, maar voor de beste scholen moet je over ruime budgetten kunnen beschikken. Daar komt nog bij dat hovenier Harm na een zware operatie aan minder belastend lichamelijk werk toe was. Na tien jaar hielden ze Curaçao voor gezien.

De groep geëmigreerde achterblijvers wordt daar overigens steeds kleiner. Iedere terugkerende Nederlander heeft daarvoor zijn eigen, persoonlijke redenen. Over een ding zijn ze het echter wel eens: het leefklimaat is er op het eiland voor Nederlanders in de afgelopen jaren niet op vooruitgegaan. De gemoedelijke sfeer die zij in hun begintijd aantreffen, is er niet meer. Nederlanders werden langzaam maar zeker minder populair. Ze wonen in grotere huizen dan de autochtone

eilandbewoners, hebben werk en een auto voor de deur. Bovendien maken ze voor de bevolking de spoeling dunner als het gaat om werkgelegenheid. En dan zijn er nog *the rich and the famous* met hun prachtige vakantiewoningen waar ze vaak maar een paar weken per jaar gebruik van maken. Ze brengen werk en geld mee, maar - zoals overal op de wereld - zet kijken naar onbereikbare welvaart kwaad bloed. Dat kan een beetje meer werkgelegenheid niet voorkomen.

We kussen Pim en Lisette trekt Petra het meegebrachte rode jasje aan. Ze zet de in Noorse patronen gebreide ijsmuts op haar kroeshaar en strikt de bijpassende sjaal om haar nek. Petra vertrekt geen spier. Ook niet als Lisette met haar mobieltje foto's maakt voor mama op Curaçao. De plaatjes zijn even later aan de andere kant van de wereld: 'Goed aangekomen!'

Op weg naar de auto's zegt Pim: 'Wat heb ik het heerlijk koud'. Hij rilt en straalt tegelijk. Even later, als we van Schiphol zuidwaarts rijden, zegt hij: 'Kijk nou die weilanden. Het is februari en ze zijn nog groen'. Ik kijk met hem mee en zie de schoonheid van het landschap niet zoals hij. Ik zie de aangevroren ochtendmist op de velden, zoals je dat na een nacht onder het vriespunt in deze tijd van het jaar kunt verwachten.

Ik heb Pim nog nooit zo gelukkig gezien. Ik denk: 'Zo graag wilde hij weg van de hitte, het behelpen, de steeds geringere kansen op perspectief.' Hij emigreerde vijf jaar geleden omdat hij hier geen werk kon vinden.

Dat bleek op Curaçao een stuk minder moeilijk, maar er zat wel een addertje onder het gras. De Nederlandse bazen daar kunnen op het eiland veel lagere lonen uitbetalen dan hier en als na verloop van tijd er toch wel eens een salarisverhoging zou moeten komen of een arbeidscontract met onbeperkte duur, dan sta je voor je het weet - met dank voor de geleverde diensten - op straat. Goede kans dat je binnen een paar dagen weer ergens anders aan de slag kunt. Dat wel, maar je begint steeds weer opnieuw met een tijdelijk contract, een beginsalaris en met het vooruitzicht dat je aan het einde van de tijdelijke arbeidsovereenkomst er weer uitgeschopt wordt. Je overleeft wel, maar er zit geen vooruitgang in.

Pims vrouw, Danaley, en het jongste kind Paultje zijn achtergebleven op Curaçao. Danaley werkt parttime op de luchthaven Hato. Zij kon niet met Pim mee omdat ze geen Nederlands paspoort heeft. Ze is op Haïti geboren en het is niet meer zoals vroeger dat je automatisch de Nederlandse nationaliteit krijgt als je met een Nederlander trouwt.

Zo is de situatie als we op deze vroege wintermorgen op weg zijn naar mijn huis in het midden van het land. Pim trekt met Petra voorlopig bij mij in. Voor hem is mijn huis ook wel een beetje zijn thuis. Voor hij emigreerde, woonde hij met zijn vader een paar kilometer bij mij vandaan en was hij vaak bij mij. Toen hij nog klein was, had hij bij mij in de straat vriendjes en vriendinnetjes en stonden er zo nu en dan boze vaders of moeders op de

stoep om verhaal te halen. Dat gebeurde nogal eens, want Pim hield wel van een geintje.

Ook als tiener kwam hij regelmatig voor langere tijd logeren. Soms miste hij na een feestje in de stad de laatste bus of tram. Dan ging de telefoon. 'Oma ik weet dat het laat is, maar er rijdt niks meer. Kan je me komen halen?' En dan ging ik. Dat kostte me geen moeite. Ik kon toch niet slapen als hij er nog niet was. Snel een trui of een jas aan over mijn nachthemd. BH nu even niet nodig. Niemand die je ziet in het donker.

'Je bent niet goed wijs', was de mening van de familie. 'zo leert hij het nooit.'

Daar begon het ook aardig op te lijken. Pim leek geen last te hebben van de puberteit, maar hij maakte het zichzelf ook niet al te moeilijk. Hoewel hij goed kan leren, haalde hij zijn diploma's altijd met de hakken over de sloot of net niet. Bijna niemand gelooft het verhaal dat hij een halve punt tekortkwam voor zijn diploma dat hij nodig had voor toelating tot de grafische school. Ik weet dat het waar is, want ik heb de leraar gesproken die hem voor een her die halve punt te weinig gaf. De leraar zat niet verkeerd. Streng maar rechtvaardig rekende hij scherp af met deze weinig ijverige, zorgeloze leerling.

In de stageperiodes van de diverse scholen die hij daarna bezocht, liet Pim dan weer wel zien, dat de praktijk hem meer boeide dan de theorie. Gaan werken

en flink de handen uit de mouwen steken was voor hem de aangewezen weg.

Toen hij een ICT-opleiding ging volgen, dacht ik toch echt dat hij eindelijk een school had gevonden waar hij zich kon uitleven. Hij zat thuis vele uren per etmaal achter de computer. Dat was zijn interessesfeer, zijn hobby. Als je daar je werk van kan maken, zit je goed.

Maar deze school was het ook niet. Toen ik hoopvol vroeg hoe het ging, zei hij: 'Oma, ik ben veel verder dan die kinderen daar. Die zijn nog helemaal in het stadium van 'stekker in het stopcontact en dan gaan we beginnen.' Het is allemaal te kinderachtig voor me. Dat schiet niet op. Ik verveel me rot. Wat ze hier doen, kon ik al op mijn twaalfde. Ik experimenteerde op de computer en heb daar veel van geleerd. Niet alleen op IT-gebied. Ik ben hartstikke goed in Engels. Weet je nog dat ik toen ik zo'n jaar of veertien was op vakantie hele gesprekken voerde met Engelsen en Amerikanen? Je zei wel eens dat ik niet altijd achter de computer moest zitten, maar ik heb veel te danken aan dat geklooi. Dat was heus geen verloren tijd, hoor.'

Toen Pim serieus wilde gaan werken aan een toekomst, bleek al snel dat "papiertjes" nog altijd de eerste sleutels zijn die deuren openen naar een goede baan. Hij besloot om de nodige ICT-kennis bij te spijkeren met een avondstudie. Als hij zijn werk inleverde, haalde hij hoge cijfers. *Als*, want de lol van studeren ontging hem nog steeds. Hij vorderde maar traag en eenmaal vader van

een jong gezin bleef er weinig tijd over om in de boeken te duiken.

Een matig excuus, maar nu na vijf jaar Curaçao, met een gezin en weinig zicht op vooruitgang, wil hij terug in Nederland opnieuw een gooi doen naar diploma's die voor hem een goed woordje kunnen doen zonder dat hij eerst iets moet bewijzen.

De jaren op Curaçao waren misschien niet gemakkelijk maar ze waren voor Pim goud waard. Hij rookte niet meer en was uit de ruststand gekomen die vroeger nogal eens met *gamen* werd gevuld. Voor het eerst in zijn leven zag hij duidelijk een richting die hij wilde volgen. 'Ik wil maar een ding', zei hij me eens, 'en dat is een goede vader zijn voor Petra en Paultje. De beste die ze zich kunnen wensen. Daar doe ik het allemaal voor.' Hij is dol op zijn kinderen.

In zijn ogen is zijn komst naar Nederland een noodzakelijke stap om uit de warboel te komen die zijn leven inmiddels is geworden.

Met die remigratie is niet iedereen blij. 'Pim begint altijd met de oplossing en denkt dan pas na over de manier waarop die er moet komen', is een vaker gehoord commentaar van zijn vader op de levenshouding van zijn zoon, die past bij zijn wat zorgeloos aandoende "Het komt wel goed"-motto.

Zijn vader zelf denkt overigens eerder in problemen dan in oplossingen en ook dat is niet ideaal. In dit geval denk